

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งผู้วิจัยได้วางแผนการวิจัยไว้ ดังนี้

1. พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

พื้นที่และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

พื้นที่ที่ทำการวิจัย ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยกลุ่มเป้าหมาย มีจำนวน 5 คน ได้แก่ ครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) โดยผู้วิจัยได้นำเอาหลักการและขั้นตอนตามแนวความคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (ประวิต เอราวรรณ. 2545 : 15-16 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15) มาเป็นกระบวนการในการดำเนินงานการวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) รายละเอียดของการดำเนินงานดังนี้

1. การวางแผน (Planning)

ผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัยได้ร่วมกันกำหนดกิจกรรมการพัฒนา และจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้

- 1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของครูผู้ดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ว่าต้องการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับเรื่องใด จึงทำให้ได้ทราบว่า ครูผู้ดูแล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต้องการพัฒนากิจการกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพราะครูยังไม่เข้าใจหลักการ วิธีการ การใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่จะส่งเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกัน ทางบวกให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้เรียน การให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งเสริมกันระหว่างผู้เรียน ขาด การฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะทางสังคมและทักษะในการทำงานกลุ่ม ขาดเทคนิคการจัดกลุ่มผู้เรียน ดังนั้น ผู้วิจัยและครูกลุ่มเป้าหมายจึงได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กำหนดสิ่งที่ต้องการพัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ ซึ่งได้แก่ พัฒนาให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และ พัฒนาให้ครูมีความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

1.2 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัด การเรียนการสอนแบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แล้วร่วมประชุมกับกลุ่มกลุ่มเป้าหมายอีก ครั้งเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย อันจะทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

1.3 กลยุทธ์การพัฒนา

หลังจากที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของ การวิจัยแล้ว จึงได้ตกลงร่วมกันในการกำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนานุเคราะห์ในการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อให้ตนเองและกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีความสามารถในการเขียนแผนการสอนแบบร่วมมือ และนำไปใช้จัด สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามความมุ่งหมายของการพัฒนา ซึ่งมี 2 กลยุทธ์ ดังนี้

1.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยกิจกรรมดังนี้

- 1) การบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
- 2) การฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.3.2 การนิเทศภายใน

1.4 แผนปฏิบัติการ (Action Plan)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมปฏิบัติการวิจัย ได้ร่วมกันวางแผน และกำหนดแผนงาน ในการพัฒนานุเคราะห์ตามแผนปฏิบัติการ ซึ่งแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 ปฏิทินการปฏิบัติงาน

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ มีขั้นตอนดังนี้	- เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และสามารถเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือได้	1 ก.พ. - 19 ก.พ. 2551	การดำเนินกิจกรรม	รวบรวมข้อมูล	การเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1.1 การเตรียมการประชุมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อวางแผนจัดทำตารางการประชุมติดต่อวิทยากร และการเตรียมเอกสารวัสดุ อุปกรณ์	1 ก.พ. - 15 ก.พ. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย	- การสังเกต	- แบบสังเกต	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย
1.2 การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	16 ก.พ. - 18 ก.พ. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย	- การสังเกต	- แบบสังเกต - การทดสอบ	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูล
1.2.2 ฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือ	- เพื่อให้ครูมีความสามารถเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือได้	17-18 ก.พ. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย - วิทยากร	- การประเมิน - การสังเกต	- แบบประเมิน - แบบสังเกต - ใบงาน	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - วิทยากร
1.3 การประเมินผลการประชุมเชิงปฏิบัติการ	- เพื่อให้ทราบว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และสามารถในการจัดเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือได้	18 ก.พ. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย	- การทดสอบ - การประเมิน ความพึงพอใจ	- แบบทดสอบ - แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย
2. การนิเทศภายในมีขั้นตอนดังนี้	- เพื่อให้ความช่วยเหลือในการเขียนแผนการเรียนรู้และการเรียนรู้ร่วมกันของผู้ร่วมวิจัยให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	23 ก.พ. 2551 - 31 มี.ค. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย - ผู้นิเทศ	- การสังเกต - การประเมิน	- แบบสังเกต - แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้นิเทศ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	เป้าหมายกิจกรรม	ระยะเวลาใน การดำเนิน กิจกรรม	ผู้เกี่ยวข้อง การดำเนิน กิจกรรม	วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ การเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
2.1 การวางแผน การนิเทศ	- เพื่อจัดทำปฏิทินการนิเทศ	23 ก.พ. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย	- การสังเกต	- แบบสังเกต	
2.2 การปฏิบัติการ นิเทศ	- เพื่อให้คำแนะนำ ช่วยเหลือใน การเขียนแผนการเรียนรู้และการจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือของผู้ร่วมวิจัยให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ	1 - 24 มี.ค. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย - ผู้นิเทศ	- การสังเกต - การประเมิน	- แบบสังเกต - แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้นิเทศ
2.3 การประเมินผล การนิเทศ	- เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถ ในการออกแบบและวางแผนการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือ	31 มี.ค. 2551	- ผู้วิจัย - กลุ่มเป้าหมาย - ผู้นิเทศ	- การสังเกต - การประเมิน	- แบบสังเกต - แบบประเมิน	- ผู้วิจัย - ผู้ร่วมวิจัย - ผู้นิเทศ

2. การปฏิบัติ(Action)

ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมายได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ โดยลงมือปฏิบัติ ดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยได้เชิญวิทยากร ได้แก่ อาจารย์วิรัช พรหมเกตุ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด มาให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ซึ่งมีขั้นตอนการปฏิบัติดังนี้

2.1.1 การบรรยายให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีเป้าหมายเพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย และเปิดโอกาสให้ครูได้อภิปราย ชักถาม ระดมสมอง เนื้อหาที่บรรยาย ได้แก่ แนวคิด หลักการ ประโยชน์ องค์ประกอบ เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ 4 ขั้นตอน โดยใช้ระยะเวลาในการประชุมเชิงปฏิบัติการ 1 วัน

2.1.2 การฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีเป้าหมายเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความสามารถเขียนแผนการเรียนรู้แบบร่วมมือได้

2.2 การนิเทศภายใน โดยวิทยากรเป็นผู้นิเทศ และกลุ่มเป้าหมายแต่ละคนดำเนินการเขียนแผนการเรียนรู้เพื่อรับการนิเทศ หลังจากนั้นใช้แผนการเรียนรู้ดังกล่าวไปใช้จัดการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน โดยมีผู้นิเทศร่วมสังเกตการสอน แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะภายหลังการสอนเสร็จสิ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องจากการนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงในชั้นเรียนได้ต่อไป

3. การสังเกต (Observation)

3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการเรียนรู้แบบร่วมมือ ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

3.1.1 กิจกรรมการบรรยายของวิทยากร เพื่อให้ทราบถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และสังเกตพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย

3.1.2 กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้ ใช้ใบงานในการฝึกการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ และแบบพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การนิเทศภายใน โดยผู้นิเทศเป็นผู้ให้ปรึกษา แนะนำ และประเมินการเขียนแผนการเรียนรู้ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของกลุ่มเป้าหมาย

4. การสะท้อนผล (Reflection)

เมื่อปฏิบัติกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเชิงปฏิบัติ และการนิเทศภายในแล้ว ผู้วิจัยและกลุ่มเป้าหมาย ประชุมเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาดำเนินการสะท้อนผลดังนี้

4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
ดำเนินการดังนี้

4.1.1 กิจกรรมการบรรยายของวิทยากร เก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังการบรรยาย เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของกลุ่มเป้าหมายก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ และสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบสังเกต (ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกต)

4.1.2 กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการเขียนแผนการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการทำใบงาน (วิทยากรเป็นผู้ตรวจ) การประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจ และสังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรม

4.2 การนิเทศภายใน เก็บรวบรวมข้อมูลการเขียนแผนการเรียนรู้ โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูลในขณะที่ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1. การประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

ใช้สังเกตพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ระหว่างการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ลักษณะเป็นแบบมีโครงสร้าง โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ ผู้สังเกตมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ใช้หลังจากที่จัดประชุมเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการของครูหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

1.3 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ใช้ทดสอบก่อนและหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของกลุ่มเป้าหมาย ลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการนิเทศภายใน มีดังนี้

2.1 แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ใช้ประเมินแผนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคลก่อนที่จะนำไปใช้สอนจริง ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับแบบประเมินแผนการเรียนรู้ที่ใช้ประเมินในชั้นการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

ใช้สังเกตพฤติกรรมการสอนของกลุ่มเป้าหมายในชั้นเรียน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มี 5 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติการสอนได้ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง พอใช้ และควรปรับปรุง

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ มีการดำเนินการดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ที่ใช้ในการสังเกตการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบสังเกต

1.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบสังเกต ตามแนวคิดของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540 : 50-53) และสมนึก ภัททิยธรณี (2546 : 31-33)

1.3 สร้างแบบสังเกต ตามขอบข่ายเนื้อหาและหลักการสร้างที่ศึกษาให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัย

1.4 นำแบบสังเกตที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

1.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และควมครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.5.1 อาจารย์สมเกียรติ กาญจนหงษ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลวัดเวฬุวัน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ระดับการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

1.5.2 อาจารย์ณรงค์ แก้วสิงห์ ตำแหน่งหัวหน้างานวิจัย วิทยาลัยการอาชีพจังหวัดร้อยเอ็ด ระดับการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา

1.5.3 อาจารย์สนใจ ช่วยชู ตำแหน่งครู คศ.1 โรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ระดับการศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

1.5.4 อาจารย์สุภาวารี วงศ์พรม ตำแหน่งนักวิชาการกองการศึกษา เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

1.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.7 จัดพิมพ์แบบสังเกตเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตามแนวคิดของบุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2540 : 54-58) และ สมนึก กัทฑิยธนี (2546 : 31-33)

2.3 วิเคราะห์กรอบการศึกษาเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้จากการศึกษาสู่การกำหนดประเด็นการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกรอบของการพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือ

2.4 ร่างแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม และความครอบคลุมด้านเนื้อหาของเครื่องมือ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.7 จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบทดสอบ

3.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบทดสอบ ตามแนวคิดของ บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2540 : 59-63) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31-33)

3.3 กำหนดจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม แล้วสร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีลักษณะแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ แต่ต้องการจริงจำนวน 30 ข้อ

3.4 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม

3.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำแบบทดสอบเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบและ

ภาษาที่ใช้ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งพิจารณาจากการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม จากนั้น นำผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) ซึ่งปรากฏว่ามีข้อไม่เข้าเกณฑ์ 5 ข้อ และผู้วิจัยคัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบเป็นฉบับสมบูรณ์

4. แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4.2 ศึกษารูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากงานวิจัยของนิคม บุญคุ้มภักดิ์ (2548 : 99-101) และพงศ์เทพ ธานี (2548 : 168)

4.3 สร้างแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยสร้างข้อความให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.4 นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยพิจารณาความเหมาะสมของภาษาและถ้อยคำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างข้อความในแต่ละข้อกับองค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากนั้น หากจะแนบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายชื่อ แล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อดูดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) ซึ่ง

ปรากฏว่าเข้าเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00

4.6 นำแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยอีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย

4.7 จัดพิมพ์แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จากแนวคิด ทฤษฎีของนักวิชาการศึกษา เพื่อกำหนดขอบข่ายเนื้อหาในการสร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.2 ศึกษาหลักเกณฑ์รูปแบบ และวิธีการสร้างแบบประเมิน ตามแนวคิดของ บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2540 : 54-58) และสมนึก ภัททิยธนี (2546 : 31-33)

5.3 สร้างแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยสร้างข้อความให้สอดคล้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

5.4 นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ

5.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่สร้างขึ้นตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญชุดเดียวกับที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยพิจารณาความเหมาะสมของภาษาและถ้อยคำ และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ซึ่งพิจารณาจากความสอดคล้องระหว่างความสอดคล้องระหว่างข้อความในแต่ละข้อกับองค์ประกอบของแผนการสอน จากนั้น หาคะแนนรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ แล้วหาค่าเฉลี่ยเพื่อวัดดัชนีความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี. 2546 : 220) ซึ่งปรากฏว่าเข้าเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00

5.6 นำแบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยอีกครั้ง ถ้ามีการแก้ไขให้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัย

5.7 จัดพิมพ์แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.1 ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ทดสอบครูก่อนเริ่มกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อทราบความรู้เดิม และความรู้หลังจากที่ได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้วว่ามีความรู้เพิ่มขึ้นหรือไม่

1.2 ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของครูกลุ่มเป้าหมายในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ

1.3 หลังจากที่คุณดำเนินการเขียนแผนการเรียนรู้เสร็จ วิทยากรดำเนินการประเมินแผนการเรียนรู้ที่คุณเขียนขึ้น โดยใช้แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

1.4 หลังจากประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ครูเพื่อสอบถามความคิดเห็นหลังการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยใช้แบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2. การนิเทศภายใน

2.1 ผู้นิเทศประเมินแผนการเรียนรู้ของกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล ก่อนที่กลุ่มเป้าหมายจะดำเนินการสอนจริง โดยใช้แบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2 ผู้นิเทศสังเกตการสอนของกลุ่มเป้าหมายตามตารางการนิเทศ โดยใช้แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1.1 ตรวจสอบให้คะแนนแบบสังเกตในแต่ละชุด โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับการปฏิบัติเห็นมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

-1.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินความพึงพอใจต่อการประชุมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ตรวจสอบให้คะแนนแบบประเมินในแต่ละชุด โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความพึงพอใจมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

2.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผู้วิจัยนำมาตรวจให้คะแนนในการทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ แล้ววิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย จากนั้นมาเปรียบเทียบเพื่อดูการพัฒนาของกลุ่มเป้าหมาย และพิจารณาคะแนนสอบหลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ (เสรี लाखโรจน์. 2537 : 20)

คะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับมาก

คะแนนร้อยละ 60-79.99 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60 หมายถึง มีความรู้ความเข้าใจระดับน้อย

4. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ตรวจให้คะแนนแบบประเมินในแต่ละชุด โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

ระดับความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

4.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย ความหมาย

4.51 – 5.00 แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 แผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มาวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

5.1 ตรวจให้คะแนนแบบประเมินในแต่ละชุด โดยกำหนดการให้คะแนนดังนี้

มีความสามารถในการสอนในระดับมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

มีความสามารถในการสอนในระดับมาก ให้ 4 คะแนน

มีความสามารถในการสอนในระดับปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
มีความสามารถในการสอนในระดับน้อย	ให้ 2 คะแนน
มีความสามารถในการสอนในระดับน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

5.2 ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยแต่ละข้อ แล้วเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 100)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 – 5.00	ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	ความสามารถในการสอนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ร้อยละ (Percentile)